Vlaams Parlement

848 (2020-2021) – Nr. 1
ingediend op 10 juni 2021 (2020-2021)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Arnout Coel

tot publicatie van de reglementering van het Vlaams Parlement over het wijzigen van het opschrift van een verzoekschrift zonder inspraak van de verzoeker

verzendcode: FIN

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:
Arnout Coel, Maaike De Vreese, Philippe Muyters, Sarah Smeyers, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:
Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Lorin Parys, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Jo Brouns, Koen Van den Heuvel;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:
Jos D'Haese.

INHOUD

1. Procedure 4
2. Inhoud van het verzoekschrift 4
3. Bespreking 5
   3.1. Tussenkomst van Philippe Muyters 5
   3.2. Tussenkomst van Stijn De Roo 5
   3.3. Tussenkomst van Björn Rzoska 6
   3.4. Tussenkomst van Gerit Vermeylen 6
   3.5. Tweede tussenkomst van Philippe Muyters 6
   3.6. Tweede tussenkomst van Gerit Vermeylen 7
4. Conclusie 7

1. Procedure

Op 15 maart 2021 werd een verzoekschrift (verzoekschrift nr. 31 (2020-21)) ingediend tot publicatie van de reglementering van het Vlaams Parlement over het wijzigen van het opschrift van een verzoekschrift zonder inspraak van de verzoeker.

Het verzoekschrift werd ontvankelijk verklaard op 24 maart 2021 en voor verdere behandeling doorverwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie.

Op 4 mei 2021 nam de commissie het verzoekschrift in behandeling.

Op 4 mei 2021 behandelde de commissie het verzoekschrift ook ten gronde.

Gerit Vermeylen, directeur Decreetgeving van het Vlaams Parlement, nam deel aan de debatten namens de diensten van het Vlaams Parlement.

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

2. Inhoud van het verzoekschrift

Artikel 28 van de Grondwet geeft iedereen het recht om verzoekschriften, door een of meerdere personen ondertekend, bij de openbare overheden in te dienen. Het Vlaams Parlement beschouwt verzoekschriften als een instrument van directe democratie, aldus de verzoeker. Het Vlaams Parlement biedt zo de kans aan alle burgers om constructief, creatief en inventief mee te denken over het beleid.

Het verzoekschrift is een bijzondere vorm van een afgelijnd openbaar spreekrecht van een verzoeker. Doorgaans is het spreekrecht van een verzoeker beperkt tot de ingediende tekst van het verzoekschrift, met inbegrip van het opschrift.

De enige publieke bekendmaking van een ingediend verzoekschrift is tot nu toe het opschrift van het ingediende verzoekschrift. Het gepubliceerde opschrift van het verzoekschrift wordt evenwel eenzijdig gekozen door de voorzitter van het Vlaams Parlement, aldus de verzoeker. De verzoeker wordt, in geval van een noodzakelijk geachte wijziging, niet betrokken bij de herformulering van het door hem of haar gekozen opschrift. De openbare publicatie maakt geen melding van de ‘eenzijdige wijziging’ van het opschrift van het verzoekschrift door de voorzitter van het Vlaams Parlement.

De aanpassingen van het opschrift zijn soms ingrijpend, vindt de verzoeker.

In een brief van 8 maart 2021 aan verzoeker schrijft de voorzitter van het Vlaams Parlement hierover het volgende: “Het Vlaams Parlement, vertegenwoordigd door zijn voorzitter, en ondersteund door zijn diensten, is verantwoordelijk voor de uitgave van zijn eigen publicaties. Het kan om diverse redenen (van taalkundige of legistieke aard, of vanuit een streven naar uniformiteit of helderheid, of om redenen van privacybescherming) beperkte wijzigingen aanbrengen in de opschriften van de documenten die bij het Vlaams Parlement worden ingediend. Daarbij wordt geenszins aan de inhoud geraakt.”

Het niet publiceren van de regels over het wijzigen van het opschrift van een verzoekschrift verhindert een correcte evaluatie van de eenzijdig aangebrachte wijzigingen. Dat laat toe de eenzijdige wijziging van het opschrift van een verzoekschrift te benoemen als een vorm van censuur vanwege het Vlaams Parlement, aldus de verzoeker.

Daarom stelt de verzoeker het Vlaams Parlement voor om zijn regels over het eenzijdig wijzigen van een opschrift van een verzoekschrift voortaan te publiceren en toe te lichten op zijn website. Tevens vraagt hij het Vlaams Parlement te overwegen om de bestaande procedure inzake het wijzigen van het opschrift van verzoekschriften aan te passen en voortaan elke wijziging van het opschrift van een verzoekschrift omstandig door de voorzitter van het Vlaams Parlement te laten toelichten. Het lijkt hem ook een democratisch signaal om de verzoeker erbij te betrekken als een opschrift anders geformuleerd moet worden.

3. Bespreking

Op 4 mei 2021 beslist de commissie het verzoekschrift in behandeling te nemen en het ook ten gronde te behandelen.

3.1. Tussenkomst van Philippe Muyters

Philippe Muyters zou niet opteren voor het ambtshalve vermelden van de titel voorgesteld door de verzoeker. De spreker verantwoordt dit door:
- de vaststelling dat niet iedere verzoeker een titel toevoegt aan zijn verzoekschrift;
- het feit dat de titel de lading moet dekken. Het Vlaams Parlement moet zich het recht voorbehouden om zelf de titel te formuleren indien het van oordeel is dat eventuele lezers van de door de verzoeker voorgestelde titel tot de vaststelling dreigen te komen dat de titel van het verzoekschrift onvoldoende de (inhoudelijke) lading zou dekken.

Wel wenst deze spreker de mogelijkheid in te bouwen dat een verzoeker een subtitel zou kunnen voorstellen. In voorkomend geval wordt dan de oorspronkelijke titel als subtitel vermeld of het feit dat de verzoeker geen titel voorstelt.

Indien de commissie met zijn voorstel over de subtitel zou instemmen, zou hij de commissie aanbevelen dit voorstel eerst bij het Uitgebreid Bureau af te toetsen vooraleer de bespreking van dit verzoekschrift in de plenaire vergadering te agenderen.

3.2. Tussenkomst van Stijn De Roo

Stijn De Roo sluit zich aan bij het voorstel van Philippe Muyters. Hij is wel benieuwd of dat voorstel haalbaar is.

Deze spreker gaat ervan uit dat een parlementsvoorzitter de ingediende verzoekschriften neutraal behandelt en indien nodig de opdracht geeft taalkundige correcties aan te brengen aan de titel van het verzoekschrift en/of een titel te laten formuleren of herwerken die de lading dekt van het in het verzoekschrift geformuleerde voorstel.

Dit alles in een reglement gieten dat op de website consulteerbaar is, zoals de verzoeker voorstelt, is niet zo eenvoudig.

De tweede vraag van de verzoeker dat de parlementsvoorzitter een omstandige verantwoording zou geven over het hoe en waarom van de aangebrachte wijzigingen aan de titel van het verzoekschrift, dreigt volgens de spreker enerzijds een administratieve flessenhals te creëren en anderzijds er misschien toe te leiden dat meer verzoekschriften onontvankelijk zouden worden verklaard, wat niet de bedoeling kan zijn.

3.3. Tussenkomst van Björn Rzoska

Björn Rzoska ziet wel wat in het voorstel van Philippe Muyters om de mogelijkheid in te bouwen dat een verzoeker niet de titel van het verzoekschrift maar een subtitel zou kunnen voorstellen. In voorkomend geval wordt dan de door de verzoeker voorgestelde titel als subtitel vermeld of wordt het feit vermeld dat de verzoeker geen titel voorstelt.

De spreker vindt dat het parlement voorzichtig moet zijn in zijn argumentatie ter zake. Dat het taalgebruik soms te wensen overlaat of de titel onvoldoende de lading van het verzoekschrift dekt, is zeker waar. Maar de Vlaamse volksvertegenwoordigers moeten ook de hand in eigen boezem steken en durven te erkennen dat niet alle titels van de parlementaire controle-instrumenten, zoals de actuele vragen, interpellaties en vragen om uitleg, qua taalgebruik en/of wat het dekken van de lading betreft, sporen met wat verwacht mag worden.

Hij kijkt uit naar de reactie van de vertegenwoordiger van het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, zowel wat het reglementaire aspect betreft als wat de eventuele extra werklast voor de parlementaire diensten betreft.

3.4. Tussenkomst van Gerit Vermeylen

Gerit Vermeylen wil vooreerst duiden waarom de diensten van het Vlaams Parlement de parlementsvoorzitter soms aanbevelen de titels van verzoekschriften aan te passen.

De spreker wijst er ook op dat de verzoeker ervoor pleit dat het Vlaams Parlement de regels op basis waarvan wordt ingegrepen op titels van verzoekschriften, zou kenbaar maken. Die regels zijn reeds gepubliceerd. Het betreft een decretale verplichting in het Bestuursdecreet om in de standaardtaal te publiceren en een heldere taal te hanteren die begrijpelijk is voor alle ontvangers. Het Vlaams Parlement is verantwoordelijk voor zijn eigen publicaties en het past in het eigen publicatiebeleid om heldere taal te gebruiken.

De cruciale vraag is dan: hoever kan dat ingrijpen in de titel gaan? Het doel van een eventuele aanpassing van de titel is dat bij de publicatie van het verzoekschrift uit de titel ervan zo eenduidig mogelijk blijkt wat de verzoeker wenst te bereiken met zijn verzoekschrift. Zo wordt de titel bijvoorbeeld vermeld op de website, in het parlementair document Ingekomen Documenten en Mededelingen, in het driemaandelijks overzicht van de ingekomen verzoekschriften en niet in het minst op de agenda's van commissievergaderingen en plenaire vergaderingen.

Indien het voorstel van Philippe Muyters wordt aangenomen (waarbij een subtitel wordt toegevoegd) rijst de vraag of het dan de bedoeling is dat de ongewijzigde voorgestelde titel van het verzoekschrift in de parlementaire agenda's en documenten wordt overgenomen inclusief eventuele taalfouten en/of onvoldoende dekking van de inhoudelijke lading.

De spreker wijst erop dat de leden van de bevoegde commissie wel degelijk de oorspronkelijke titel van het verzoekschrift te zien krijgen. In die zin is op dit moment al aan het verzoek van de verzoeker voldaan. Indien de titel ook in de publicaties en agenda's moet worden opgenomen, is er nog werk aan de winkel.

3.5. Tweede tussenkomst van Philippe Muyters

Philippe Muyters meent dat de titel die het Vlaams Parlement aan het verzoekschrift geeft, volstaat. Dat kan de originele zijn indien de verzoeker een titel aan

zijn verzoekschrift geeft of een titel die de parlementsvoorzitter aan het verzoekschrift geeft indien dat nodig is.

De subtitel hoeft niet te worden vermeld in de agenda's en de parlementaire documenten.

In het parlementair verslag van de bespreking zou de spreker dan wel de subtitel toevoegen. Eventueel zou men taalfouten in de subtitel nog kunnen corrigeren.

3.6. Tweede tussenkomst van Gerit Vermeylen

Gerit Vermeylen stelt dat het zeker haalbaar is dat de subtitel in het verslag van de bespreking van het verzoekschrift wordt vermeld. Hij pleit in voorkomend geval voor het letterlijk overnemen van de door de verzoeker voorgestelde titel (inclusief eventuele taalfouten).

4. Conclusie

De commissie beslist eenparig aan te bevelen om:
- als Vlaams Parlement zich het recht voor te behouden om aan een verzoekschrift een titel te geven of een door de verzoeker voorgestelde titel te wijzigen indien het dat nodig acht. De titel wordt geformuleerd in Standaardnederlands en in een heldere taal die begrijpelijk is voor iedereen. De titel dient tevens de inhoud van het verzoekschrift correct te verwoorden. Met andere woorden de titel moet de lading dekken;
- indien de verzoeker zelf een titel aan zijn verzoekschrift geeft én deze titel wordt gewijzigd door het Vlaams Parlement, die in ongewijzigde vorm als subtitel te vermelden in het verslag van de bespreking van het verzoekschrift door de bevoegde parlementscommissie.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Arnout COEL,
verslaggever